

تلاش در مسیر موفقیت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۹

جمعه ۱۴۰۱/۰۸/۰۶

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

پاسخ‌های تشریحی

پایه دهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه	تعداد سوال: ۸۵

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال از تا	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۱-۱۰	۱۵ دقیقه
۲	اقتصاد	۱۰	۱۱-۲۰	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی ۱	۱۵	۲۱-۳۵	۱۵ دقیقه
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۳۶-۴۵	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ ایران و جهان ۱	۱۰	۴۶-۵۵	۱۰ دقیقه
۶	جغرافیای ایران	۱۰	۵۶-۶۵	۱۰ دقیقه
۷	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۶۶-۷۵	۱۰ دقیقه
۸	منطق	۱۰	۷۶-۸۵	۱۰ دقیقه

تلشی در مسیر موفقیت

آزمون‌های سراسری گاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
مریم ولی عابدینی - مینا نظری مینا مقدسی	ندا فرهنخی	ریاضی و آمار
مریم پارسائیان - احمد منصوری	سیدامیرحسین میراسکندری	اقتصاد
	محمد اسماعیل سلمانپور	تاریخ
مریم پارسائیان	ملیحه گرجی	جغرافیا
	سیروس نبیزاده	جامعه‌شناسی
	امیر محمد نصیری	منطق

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نشریه بازارچه کتاب

اطلاع رسانی: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: سارا نظری - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمانی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: سانا فلاحی - مروارید شاهحسینی - مریم پارسائیان - سپیده‌سادات شریفی - عاطفه دستخوش

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

طرح شکل: آزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز کاظمی - فرزانه رجبی - ربابه الطافی - حدیث فیض الهی

روش دوم:

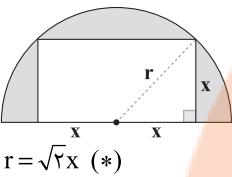
$$(x-1)^2 - 6 = x-1 \Rightarrow x^2 - 2x + 1 - 6 - x + 1 = 0$$

اتحاد مربع
دوجمله‌ای

$$\Rightarrow x^2 - 3x - 4 = 0 \Rightarrow (x+1)(x-4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 4 \end{cases} \xrightarrow{+} 4 + (-1) = 3$$

اگر عرض مستطیل را x در نظر بگیریم داریم:

$$r = \sqrt{2}x \quad (*)$$

$$\frac{1}{2}\pi r^2 \xrightarrow{(*)} \frac{1}{2}\pi(\sqrt{2}x)^2 = \pi x^2$$

$x \times (2x) = 2x^2$: مساحت مستطیل

$$(\pi - 2)x^2 = 16 \Rightarrow x^2 = \frac{16}{\pi - 2}$$

$$\Rightarrow x = \pm \sqrt{\frac{16}{\pi - 2}} \xrightarrow{x > 0} x = \frac{4}{\sqrt{\pi - 2}} \quad (**)$$

$2(x+2x) = 2 \times 3x = 6x$: محیط مستطیل

$$(**) \quad 6\left(\frac{4}{\sqrt{\pi - 2}}\right) = \frac{24}{\sqrt{\pi - 2}}$$

۲ ۷

$$x^2 + mx + n = 0 \xrightarrow{\text{ریشه مضاعف}} x^2 + mx + n = (x-2)^2$$

$$\Rightarrow x^2 + mx + n = x^2 - 4x + 4 \Rightarrow \begin{cases} m = -4 \\ n = 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow m - n = -4 - 4 = -8$$

۳ ۸

$$2x^2 + 6x + 1 = 0 \Rightarrow 2x^2 + 6x = -1$$

$$\xrightarrow{\div 2} x^2 + 3x = -\frac{1}{2}$$

$$\xrightarrow{\substack{+(x) \\ (+3)^2 = 9}} x^2 + 3x + \frac{9}{4} = -\frac{1}{2} + \frac{9}{4}$$

$$\Rightarrow (x + \frac{3}{2})^2 = \frac{7}{4} \Rightarrow \frac{7}{4} \text{ جذر می‌گیریم.}$$

۴ ۹

$$(x-k)^2 = 2 \xrightarrow{\text{جذر می‌گیریم}} x - k = \pm \sqrt{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = k + \sqrt{2} \\ x_2 = k - \sqrt{2} \end{cases}$$

اولاً باید k مثبت باشد تا x_2 مثبت گردد و با شرط $x_1 > k > x_2$ همواره مثبت است، به علاوه باید:

$$k - \sqrt{2} > 0 \Rightarrow k > \sqrt{2} \approx 1/4$$

فقط $\frac{3}{2}$ از $\sqrt{2}$ بزرگ‌تر است.

۱ ۱۰

ریاضیات

۱

۲

تعداد کودکان را x در نظر می‌گیریم، پس داریم:

$$4x + 2 = 7(x-1) \Rightarrow 4x + 2 = 7x - 7$$

$$\Rightarrow 4x - 7x = -7 - 2 \Rightarrow -3x = -9 \Rightarrow x = \frac{-9}{-3} = 3$$

بنابراین ۳ کودک وجود دارند.

جواب معادله در معادله صدق می‌کند:

$$\frac{x}{3} - 3a = \frac{a}{3} + 2x \xrightarrow{x=\frac{1}{2}} \frac{1}{2} - 3a = \frac{a}{3} + 2\left(\frac{1}{2}\right)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} - 3a = \frac{1}{3}a + 1 \Rightarrow \frac{1}{3}a + 3a = \frac{1}{2} - 1$$

$$\Rightarrow \left(3 + \frac{1}{3}\right)a = -\frac{5}{2} \Rightarrow \frac{10}{3}a = -\frac{5}{2}$$

$$\Rightarrow a = \frac{-\frac{5}{2}}{\frac{10}{3}} \xrightarrow{\substack{\text{دور در دور} \\ \text{نزدیک در نزدیک}}} -\frac{\cancel{\sqrt{5}} \times \cancel{\sqrt{2}}}{\cancel{\sqrt{5}} \times \cancel{\sqrt{2}}} = -\frac{1}{4}$$

۱

۳

نیکا و برادرش ۲ سال اختلاف سنی دارند، پس اگر اکنون نیکا

۲ سال داشته باشد، برادرش $x+2$ سال و پدرش $x+4$ سال دارد. از طرفی ۲۲ سال دیگر سن پدر با مجموع سن نیکا و برادرش

برابر می‌باشد:

$$= 4x + 4 = \text{سن پدر} \quad x+2 = \text{سن برادر} \quad x = \text{سن نیکا}$$

$$= x + 2 + 22 \quad x+24 = \text{سن دیگر}$$

$$= 4x + 4 + 22 \quad x+26 = \text{سن پدر}$$

می‌دانیم ۲۲ سال دیگر سن پدر برابر با مجموع سن نیکا و برادرش است، یعنی:

$$4x + 26 = x + 22 + x + 24$$

$$\Rightarrow 4x + 26 = 2x + 46$$

$$\Rightarrow 4x - 2x = 46 - 26 \Rightarrow 2x = 20 \Rightarrow x = 10$$

۱

۴

وقتی حاصل ضرب جواب‌ها صفر است که حداقل یکی از

جواب‌ها صفر باشد. پس $x = 0$ ریشه معادله است:

$$ax^2 + bx + c = 0 \xrightarrow{x=0} a(0) + b(0) + c = 0 \Rightarrow c = 0$$

۴

۵

$$2x(x-n) = n^2 + 3 \xrightarrow{x=-1} 2(-1)(-1-n) = n^2 + 3$$

$$\Rightarrow 2 + 2n = n^2 + 3 \Rightarrow n^2 - 2n + 1 = 0$$

$$\Rightarrow (n-1)^2 = 0 \Rightarrow n = 1$$

حال $n = 1$ را در معادله جای‌گذاری می‌کنیم:

$$2x(x-1) = 1 + 3 \Rightarrow 2x^2 - 2x - 4 = 0$$

$$\xrightarrow{\div 2} x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow (x-2)(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 2 \end{cases}$$

۲

۶

ریشه دیگر:

$$(x-1)^2 - 6 = x-1 \Rightarrow (x-1)^2 - (x-1) - 6 = 0$$

$$\xrightarrow{x-1=t} t^2 - t - 6 = 0 \Rightarrow (t-3)(t+2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t = 3 \\ t = -2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x-1 = 3 \Rightarrow x_1 = 4 \\ x-1 = -2 \Rightarrow x_2 = -1 \end{cases} \xrightarrow{\text{مجموع}} 4 + (-1) = 3$$

$$\frac{29,000}{167,000} \times 100\% = 17\%$$

(ج)

(د) هدف از تشکیل تعاونی‌ها بر طرف کردن نیازهای اعضای آن است. ممکن است سودآوری به این هدف کمک کند اما هدف، کسب سود نیست.

۱۸ **هزینه‌های راهاندازی بالاتر از معایب و امکان رقابت بالاتر از مزایای کسب و کار شرکت سهامی است.**

۱۹ (الف) شرکت‌ها هویت قانونی دارند، یعنی با آن‌ها به مثابه یک انسان بخورد می‌شود، مثلاً می‌توانند دارایی داشته باشند، با دیگر شرکت‌ها وارد فرادراد شوند یا حتی از یک دیگر شکایت کنند.

(ب) در تعاونی فارغ از سرمایه ورودی، هر فرد یک رأی دارد اما مشارکت وی در سود و زیان به تناسب سهمش در تعاونی است.

۲۰ **بررسی عبارت‌های نادرست:**

(ب) مؤسسه غیرانتفاعی نوعی کسب و کار قانونی با اهداف غیرسودآور است، بنابراین نیاز به مجوزهای قانونی دارد.

(د) کارآفرین تیزبین فروختها را زمانی می‌بیند که شاید دیگران متوجه آن نشوند.

علوم و فنون ادبی

۲۱ **حکایت «رباه و شکارچی» در «الهی‌نامه» عطار، آمده است.**

۲۲ در قالب مشنوی، مصراعها دویه‌دو هم قافیه‌اند.

قافیه‌ها: شنیدم، ندیدم

۲۳ «را» در این گزینه در معنای «ده» و معادل حرف اضافه است، اما در سایر گزینه‌ها «را» نشانه مفعولی است.

۲۴ فعل «گستن» در این گزینه، در معنی «جدا کردن» به کار رفته و در عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها در معنی «جدا شدن» است.

۲۵ در این گزینه، واژه «قاتل» در معنی «کشته» برای غیر انسان به کار رفته است.

۲۶ **۴ گزینه (۴) برخلاف وزن نشاط‌آور بیت «مفتعلن مفععلن فاعلن»، مفهومی غم‌آلود دارد.**

۲۷ **۱** تشبیه سپاه به کوه گران، اغراق در توصیف بلندی سروصدای نبرد و مقدم شدن (پیش‌تر آمدن) فعل نسبت به سایر ارکان جمله، از عوامل ترسیم فضای حمامی در ایات سؤال هستند.

۲۸ این گزینه به ویژگی‌های فکری اشاره دارد.

۲۹ **۴ مفهوم کلی دوبیتی:** دعوت به تلاش و پویایی مدام

۳۰ **بررسی آرایه تشخیص در سایر گزینه‌ها:**

(۱) جان‌بخشی به گل و گه (کوه)

(۲) جان‌بخشی به چرخ (آسمان و روزگار)

(۳) جان‌بخشی به نی

۳۱ **۱ بررسی آرایه تشبیه در سایر گزینه‌ها:**

(۲) روی به مه / آستان به سجده‌گه

(۳) سیلاب سرشک (اضافه تشبیه‌ی) / طوفان بلا (اضافه تشبیه‌ی)

(۴) بالا (قامت) معشوق به شاخ شمشاد، سرو سهی، نارون و صنوبر (و به تعییری بالا)

اقتصاد

۱۱

(الف) امروزه بسیاری از کسب و کارها در ایران، شخصی هستند. (ب) هرگاه کسی به غیر از ما صاحب کسب و کار باشد، آن‌گاه کسب و کار ما تبدیل به شرکت شده است.

(ج) کارهای غیرانتفاعی (خیریه)، مأموریت‌هایی دارند که این مأموریت‌ها اغلب زمینه‌های انسانی و اجتماعی دارند.

(د) راهاندازی کسب و کار شخصی نسبت به سایر کسب و کارها هزینه‌های کمتری دارد و به شکل آسان‌تری می‌توان آن را آغاز کرد.

۱۲

(۱) کارآفرین نیاز ندارد تا توانایی مالی فوق العاده‌ای داشته باشد بلکه باید در حد لازمی این توانایی را داشته باشد تا بتواند کسب و کارش را آغاز کند.

۱۳

(۲) (الف) پول‌هایی که صرف انجام مراحل تولید می‌شود، همان هزینه‌های تولید است.

(ب) کارآفرین پیش از آغاز کسب و کار به این فکر می‌کند که کار را تنها آغاز کند یا کسی را با خود شریک کند.

(ج) در شرکت‌ها سود بر مبنای نسبت توافق‌شده میان شرکا تقسیم می‌شود.

نکته: تنها در شرکت‌های سهامی است که سود بر مبنای مقدار سهام خریداری شده تقسیم می‌شود.

(د) دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد تا به سرمایه‌گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند.

۱۴

(۲) برای پاسخ به این سؤال ابتدا درآمد را از فرمول زیر به دست می‌آوریم:

$$\text{قیمت هر کالا} \times \text{تعداد کالا} = \text{درآمد}$$

$$38,000 \times 69,000 = 2,622,000,000$$

حال هزینه‌ها را حساب کرده و در نهایت همه را با هم جمع می‌کنیم:

$$2,70,000 \times 23 \times 12 = 745,200,000$$

$$6,30,000 \times 12 = 75,600,000$$

$$1,50,000 \times 12 = 18,000,000$$

$$745,200,000 + 75,600,000 + 32,000,000 = 790,800,000$$

$$790,800,000 - 990,800,000 = 1,631,200,000$$

حال از طریق فرمول زیر سود و زیان را حساب می‌کنیم:

$$\text{هزینه‌های تولید} - \text{درآمد} = \text{سود} / \text{زیان}$$

$$1,631,200,000 - 2,622,000,000 = -990,800,000$$

چون عدد نهایی مثبت است، سود کرده است.

۱۵ **بررسی عبارت‌های نادرست:**

(ب) مشاغل صنعتگران خرد و هنرمندان و حتی کسب و کارهای تخصصی مثل وکالت و پژوهشی اغلب شخصی هستند.

(د) شرکت‌ها به صاحبان منابع طبیعی، قیمت مال یا اجاره پرداخت می‌کنند.

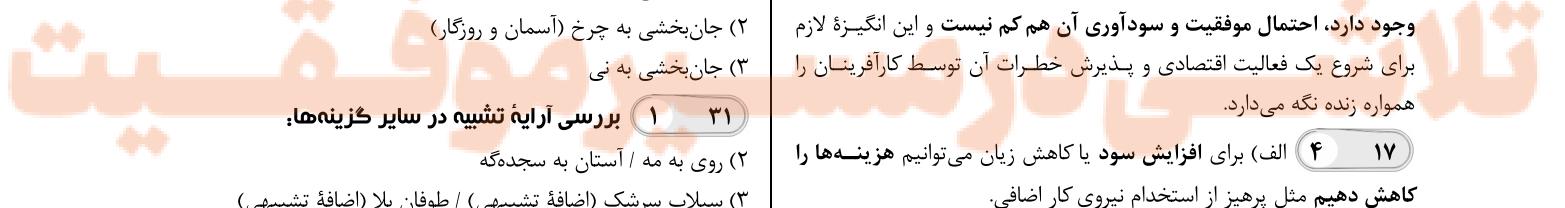
۱۶

(۳) با این‌که احتمال از بین رفت و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست و این انگیزه لازم برای شروع یک فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را همواره زنده نگه می‌دارد.

۱۷

(الف) برای افزایش سود یا کاهش زیان می‌توانیم هزینه‌ها را کاهش دهیم مثل پرهیز از استخدام نیروی کار اضافی.

(ب) مفهوم سازمان تولید در پاسخ به سؤالاتی مثل این‌که «صاحب نهایی محصول عرضه شده به مشتری کیست؟» ایجاد شده است.

٤١ ٣ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) پاره آتش: تکه‌ای از آتش است.
 (۲) ستارگان: اجرام آسمانی فراوانی هستند که روشنایی دارند.
 (۳) پیراهن زنانه: از سنگ‌های زیبای گران قیمت دارای رنگ سفید است.
 (۴) نعمتها: همهٔ چیزهایی است که خدا برای استفاده (سود) انسان از آن آفریده است.

٤٢ ٢ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) پاره آتش – باره آتش – آتش – گرما
 (۲) سرسبز – ستاره – ستاره – روشنایی
 (۳) شاخه‌ها – میوه – درخت – تر و تازه
 (۴) آسمان – ابر – باران – ابر

■■■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۴۵ – ۴۳):

- ١ ترجمه عبارت سؤال: ساعت چند است؟ ساعت ..... است.

٤٣ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) دو و ربع
 (۲) یک ربع به دو
 (۳) دو
 (۴) سه و ربع

٤٤ ٢ مفرد مؤنث مخاطب ← مفرد مؤنث غایب

- ٤ در گزینه (۴) ساعت یک ربع به بیش از.

٤٥ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) الساعه الثالثة والنصف.
 (۲) الساعة السابعة تماماً.
 (۳) الساعة الثانية عشرة والربع.

تاریخ**٤٦ پژوهش در تاریخ دارای مراحلی است که عبارت‌اند از:**

- ۱- انتخاب موضوع ۲- تدوین پرسش‌های تحقیق ۳- شناسایی منابع ۴- گردآوری و تنظیم اطلاعات ۵- تحلیل و تفسیر اطلاعات ۶- گزارش یافته‌های پژوهش

٤٧ منابع دست دوم یا فرعی: به همهٔ منابع، تحقیقات و آثاری

گفته می‌شود که با استفاده از منابع دست اول، پدید آمدند. پس گزینه (۴) تعریف منابع دست دوم یا فرعی است، نه اصلی.

منابع دست اول یا اصلی به همهٔ آثاری گفته می‌شود که در زمان وقوع حادثه یا نزدیک‌ترین زمان به وقوع آن، نوشته شده‌اند. به عبارت دیگر، نویسنگان این نوع منابع، خود ناظر رویدادها بوده‌اند و یا این‌که شرح ماجرا را از شاهدان واقعه شنیده‌اند. علاوه بر منابع مکتوب، تمامی آثار باستانی و تاریخی، شامل بنایها، ایزارها، اشیا، سنگ‌نگاره‌ها و سنگ‌نوشته‌ها، سکه‌ها و هر وسیله‌ای که از گذشته به جای مانده است، به عنوان منبع دست اول محسوب می‌شوند.

٤٨ ١ پس از اختراع خط در حدود ۵ هزار سال پیش، به تدریج

توجه انسان به ثبت و نگارش رویدادهای عصر خویش جلب شد.

٤٩ ٤ رومیان در آغاز، گاهشماری دقیقی نداشتند، به همین دلیل

در سال ۴۶ ق.م. امپراتور روم (ژولیوس سزار)، دستور داد گاهشماری رومی براساس گاهشماری مصری اصلاح شود.

٥٠ توجه: تقویم مصری از کهن‌ترین تقویم‌های جهان است، پس در آن روزگار،

«جدید» به حساب نمی‌آمد.

٥١ ٤ گاهشماری هجری قمری که تقویم رایج بیشتر کشورهای اسلامی

به شمار می‌رود، بر پایهٔ گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است و مبدأ آن،

اول محرم سالی است که پیامبر (ص) از مکه به مدینه هجرت کرد.

٤٢ ٢ مفهوم گزینه (۲): ترک میل (و به تعبیری عشق) ناممکن است.

٤٣ ٣ مفهوم گزینه (۳): توصیه به تلاش کردن و توکل را کافی ندانستن

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: «توصیه به توکل»

٤٤ ٤ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.»

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ستایش زیبایی معشوق

(۳) سرگشتنگی و پریشانی عاشق

٤٥ ٢ مفهوم گزینه (۲): نکوهش غفلت

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: «ضرورت سنجیده سخن گفتن»

زبان عربی (اختصاصی)

■■■ گزینه صحیح را در ترجمه یا مفهوم یا واژگان مشخص کن (۴۲ – ۴۶):

٤٦ ٤ ترجمه کلمات مهم: کان ... بیزینوئ: زینت می‌دادند، می‌آستند؛ ترکیب «کان + فعل مضارع» به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

ثلاثة رجال: سه مرد [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

المساجد: مساجدها؛ جمع است. [رد گزینه (۳)]

مصابيح: چراغ‌هایی؛ جمع است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

لضياءها...: روشنایی‌شان ... داشت. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

أربعة الأولان: چهار رنگ [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

٤٧ ١ ترجمه کلمات مهم: إبْخَّوا عَن ... : بِدِنَالِ ... بَكْرِيدِدِه، فعل امر است. [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

نص قصیر: متنی کوتاه [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

الغيم الأسود: ارسیاه؛ «الغیم» مفرد است [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

المطر: باران [رد گزینه (۴)]

منه: از آن [رد گزینه (۲)]

الحاوسوب: رایانه [رد گزینه (۳)]

٤٨ ٣ ترجمه کلمات مهم: کأن: گویی [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

الشمس: خورشید [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

جذوتها: پاره آتش آن [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

مستعرة: فروزان [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

ثرید: می‌خواهد [رد گزینه (۱)]

ثحرق: بسوزاند [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

الأرض: زمین [رد گزینه (۴)]

الصيف: تابستان [رد گزینه (۲)]

٤٩ ٢ ترجمه کلمات مهم: تلاميذه المجدین: دانش آموzan کوشایش / ست: شش

ترجمه: یک معلم دارای اخلاق نیکو، به دانش آموzan کوشایش، شش جایزة دیگر خواهد داد.

٤٥ ٤ ترجمه عبارت سؤال: «اگر ازادل و اویاش پادشاه شوند، انسان‌های بزرگوار نابود می‌شوند.»

مفهوم: «اگر زمام امور جامعه را انسان‌های پست و کودن به دست گیرند، انسان‌های شایسته و بزرگوار فراموش می‌شوند و فضیلت‌ها از جامعه رخت برمی‌بندند.»؛ این مفهوم به گزینه (۴) نزدیک است.

۶۲ سوال «چه کسی» یا «چه کسانی»، روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد، برای مثال «چه کسانی یا کدام فعالیتها و برنامه‌های انسانی در شکل‌گیری پدیده ریزگردها اثر داشته است و تأثیر آن بر انسان و محیط چیست؟»

۶۳ برسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) چه چیز؟ فرسایش سواحل صخره‌ای و تبدیل آن به سواحل پست
- ۲) چرا؟ حرکت امواج دریا و جزر و مد
- ۳) چطور؟ ریزش و فرسایش سواحل در نتیجه حرکات آب دریا به صورت امواج و جزر و مد

۶۴ چطور؟ خشکسالی و گرم شدن هوا، کاهش بارندگی، حفر چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق و استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی (از بین رفتن منابع آب منطقه)

چه چیز؟ بیانی شدن

چه کسانی؟ حفر چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق و استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی

۶۵ ترتیب مراحل پژوهش در جغرافیا: طرح سؤال و بیان مسئله ← تدوین فرضیه ← جمع آوری اطلاعات ← پردازش اطلاعات ← نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

جامعه‌شناسی

۶۶ وقتی دانش آموزی در کلاس، دست خود را بالا می‌برد، معنای کار او اجازه خواستن از معلم است. معلم در صورتی می‌تواند به او پاسخ مناسب بدهد که معنای کنش او را دریابد.

پیامدهای ارادی کنش، احتمالی است (نه قطعی)، یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود. اگر افراد آن را اراده کنند، انجام می‌شود و اگر نخواهند، انجام نمی‌گیرد.

۶۷ عدم تسلط گردشگر اروپایی به زبان فارسی و هم‌چنین رجوع به دفترچه راهنمای یک کالای پیچیده هنگامی که برای اولین بار می‌خواهیم از آن استفاده کنیم، بیانگر آگاهانه بودن کنش می‌باشد یعنی کنش وابسته به آگاهی آدمی است، به گونه‌ای که بدون آگاهی انجام نمی‌شود. بالا بردن پرچم در مراسم صبحگاهی توسط نظامیان و سربازان، به ویژگی معنادار بودن کنش اشاره دارد.

۶۸ درس خواندن برای دستیابی به شغل و درآمد، بیانگر هدف‌دار بودن کنش می‌باشد، زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود. در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، کنش و به انجام‌دهنده آن، کنشگر می‌گویند. کنش، ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت مخلوقات دیگر متمایز می‌کند.

۶۹ اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند. ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند. در هر جامعه‌ای، احوالپرسی شیوه‌های معینی دارد که به آن هنجار اجتماعی می‌گویند.

۷۰ ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند. کنش اجتماعی، خُرده‌ترین (کوچکترین) پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن می‌باشند.

در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن هاست. ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.

۵۱ نقشه‌های تاریخی، انواع مختلف اطلاعات شامل قلمرو حکومت‌ها، مرزها، پایتخت‌ها، شهرها، بنای‌های مهم، محل دقیق رویدادها به خصوص جنگ‌ها، شبکه راه‌ها، مسیرهای مهاجرت و لشکرکشی‌ها و تقسیمات اداری و مالیاتی را نمایش می‌دهند.

توجه: معماری و مصالح در درس ۳ و در موضوع کاربردهای تاریخی بنای‌های آرامگاهی به کار رفته است.

۵۲ آثار باستانی و تاریخی، به تمامی اشیا، ابزارها، بنای‌ها و مکان‌هایی می‌گویند که ساخته دست بشر و محصول اندیشه او هستند.

توجه: گزینه (۴) تعریف تپه‌های باستانی است.

۵۳ مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ، عمدتاً متکی به کاوش‌های باستان‌شناسی است. از این‌رو، بیشتر اطلاعاتی که تاکنون درباره زندگی انسان و جامعه دوران پیش از تاریخ به دست آمده، حاصل تحقیقات علمی باستان‌شناسان است.

۵۴ موزه‌های لوور در پاریس، بریتانیا در لندن، آرمیتاژ در سن پترزبورگ روسیه و متروپولیتن در نیویورک قرار دارند.

۵۵ تعدادی از آثار و بنای‌های تاریخی کشور عزیزان ایران، مانند مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان نیز به طور تصادفی کشف شده‌اند.

جغرافیا

۵۶ علم آب و هواشناسی به بررسی تأثیر عناصر و عوامل آب و هوایی بر مکان و زندگی انسان مانند نوع مصالح ساختمانی، منابع آب، فعالیت اقتصادی، جاذبه‌های گردشگری و ... می‌پردازد و با جغرافیای طبیعی در ارتباط است.

۵۷ برسی گزینه‌ها:

- (۱) جغرافیای طبیعی - جغرافیای طبیعی - جغرافیای طبیعی
- (۲) جغرافیای طبیعی - جغرافیای انسانی - جغرافیای انسانی
- (۳) فنون جغرافیایی - فنون جغرافیایی - فنون جغرافیایی
- (۴) جغرافیای انسانی - جغرافیای طبیعی - فنون جغرافیایی

۵۸ از آن جا که جغرافیا، روابط متقابل انسان را با محیط مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های انسانی محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

۵۹ مفاهیم اساسی دانش جغرافیا: ۱- مکان ۲- روابط متقابل انسان با محیط

مکان، محل معینی است که بسیاری از فعالیت‌های انسان در آن صورت می‌گیرد و پدیده‌های مختلفی در آن وجود دارد که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و از هم تأثیر می‌پذیرند.

محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است که با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در آن فراهم می‌شود. فناوری‌های جدید، انسان را قادر به بهره‌برداری از اعماق زمین کرده و میزان دسترسی انسان را گسترش داده است. (روابط متقابل انسان با محیط)

۶۰ دید ترکیبی یعنی: مطالعه همه جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان.

۶۱ در محیط جغرافیایی، اجزا و عوامل محیطی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

- ۷۸** علم منطق با بیان قوانین حاکم بر ذهن انسان، از بروز مغالطه‌ها جلوگیری و پیشگیری می‌کند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱) مغالطه‌ها بی‌شمارند و نمی‌توان با به کارگیری علم منطق، از همه آنان بر حذر بود.
 ۲) اجتناب‌نایابی به معنای آن است که در هر صورت دچار آن‌ها می‌شویم، اما باید توجه داشت در علم منطق در صورتی که قوانین حاکم بر ذهن رعایت شود، کمتر دچار مغالطه می‌شویم. از آن طرف، وجه شباهت مغالطه به بیماری آن است که هر دو، خطأ در روند طبیعی بدن هستند و باید از دچار شدن به آن‌ها، بر حذر بود.
 ۳) تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشه‌iden است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاها ذهن که بی‌شمارند، باشیم.

۷۹

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) تصدیق - تصور
- ۲) تصور - تصور
- ۳) تصور - تصدیق
- ۴) تصدیق - تصدیق

نکته: جملات پرسشی، امر، نهی، تعجبی، منادا و تمثیلی، تصور هستند.

- ۸۰** میان سه حیطة ذهن، زبان و خارج ارتباط وجود دارد و خطأ در هر یک از آن‌ها، می‌تواند باعث خطأ در سایر موارد شود. پس رابطه سه‌سویه میان آن‌ها برقرار است.

- ۸۱** اشتیاه گرفتن کلمات با ظاهر یکسان و معنای متفاوت، سبب ایجاد مغالطه اشتراک لفظ می‌شود.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) با (علی‌رغم - در صورت)
- ۲) سیر (بونه سیر - مخالف گشته)
- ۳) اختلاف (تفاضل سن - مشاجره)

- (۴) نوشابه «مغالطه توسل به معنای ظاهري دارد - دلالت مطابقی آن نوشیدنی است اما دلالت التزامي آن، کوکاکولا و پیپسی و ... است».

۸۲

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) در این جا دیوارها یا وسائل و محتواي آموزشگاه آتش گرفته است، پس یا دلالت التزامي است یا تضمسي.

- نکته:** حتی اگر بگوییم تمام آموزشگاه هم آتش گرفته است، باز هم مجموع وسائل و دیوارها آتش گرفته است.

- (۲) منظور، کادر اجرایي آموزشگاه است، پس دلالت التزامي است.
 (۳) منظور دقیقاً خود آموزشگاه و مکان آن است، پس دلالت مطابقی است.
 (۴) منظور دیوارها و سقف آموزشگاه است، پس دلالت تضمسي است.

۸۳

- ۱** به کار بردن دلالت مطابقی، به جای تضمسي و التزامي به خطايي منتهي می‌شود که آن را «مغالطه توسل به معنای ظاهري» می‌نامند.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) در خانه نیست: دلالت مطابقی و تضمسي جایه‌جا شده است.
- ۲) خواندن: اشتراک لفظ دارد.
- ۳) مغالطه شیوه نگارش کلمات دارد.
- ۴) مغالطه شیوه نگارش کلمات دارد.

۷۱ به کنش اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی می‌گویند. پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند اما خود پدیده‌های اجتماعی، مستقل از خواست و اراده انسان نیستند زیرا پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند.

۷۲ **۳** خانواده، عدالت و مدرسه، پدیده‌های اجتماعی هستند که به جهان اجتماعی تعلق دارند. جهان اجتماعی و نظم آن تکوینی نیست، بلکه اعتباری و قراردادی است، یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد.

۷۳ **۲** جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌پابد.

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است، یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند.

۱ **بررسی عبارت نادرست:**

ج) سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسیاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند.

۷۵ **۳** موجودات زنده از طریق زاد و ولد، زندگی خود را در طول زمان تداوم می‌بخشنند. مجموعه پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی را شکل می‌دهد که عضویت اعضا و نظم آن، قراردادی و اعتباری است و تکوینی نیست.

منطق

۷۶ **۳** با به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد حاکم بر ذهن می‌پردازد (توسط منطق‌دانان) می‌توان سریع‌تر و دقیق‌تر عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یادگیری کافی نیست و برای بهتر تشخیص دادن خطاها ذهنی، باید قواعد ذهن را به کار بست.

(۲) قواعد ذهن کشفشدنی هستند، نه اختراع‌شدنی.
 (۴) با به کارگیری علم منطق، می‌توان سریع‌تر خطاها ذهن را تشخیص داد اما این گزینه به کلی منکر نقش منطق در تشخیص سریع‌تر خطاها ذهن شده است.

۷۷ **۲** منطق از آن جهت به دوچرخه‌سواری تشبیه شده است که تبحر در آن، نیازمند یادگیری عملی و تمرین و ممارست است.

علم منطق	دوچرخه‌سواری
تبحر در آن با به کار بستن و یادگیری عملی قواعد علم منطق دوچرخه‌سواری است.	تبحر در آن با به کار بستن و یادگیری عملی قواعد علم منطق دوچرخه‌سواری است.
تبحر در آن نیازمند تمرین و ممارست است.	تبحر در آن نیازمند تمرین و ممارست است.
قواعد و ضوابط مشخصی دارد.	قواعد و ضوابط مشخصی دارد.

نکته: نمی‌توان گفت منطق و دوچرخه‌سواری، آموزه‌های نظری ندارند، بلکه باید گفت تبحر در این علوم، نظری نیست. به هر حال نمی‌توان انکار کرد قواعد نظری نیز در این علوم وجود دارد اما اگر صرفاً به آن‌ها سند نکنیم، به مهارت نمی‌رسیم.

۳ مغالطة شیوه نگارش کلمات می تواند ناشی از عدم رعایت علائم سجاوندی یا حرکت‌گذاری و غلط‌های املایی باشد. ۸۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) این مغالطه فقط به صورت کتبی رخ می‌دهد.
- ۲) این مغالطه ممکن است برای هر شخصی رخ دهد.
- ۳) مغالطة موجود در این عبارت، ابهام در مرجع ضمیر است.

۳ بروز گزینه‌ها: ۸۵

- ۱) مرجع ضمیر مشخص نیست. شکارچی به آهو شلیک کرد یا پلنگ؟
- ۲) مرجع ضمیر مشخص نیست. پسر گرد و خاک لباس خودش را تکاند یا گرد و خاک لباس پدرش را؟
- ۳) به دلیل عدم رعایت علائم سجاوندی، مغالطة شیوه نگارش کلمات ایجاد شده است.
- ۴) مرجع ضمیر مشخص نیست. کتاب برای گوینده جمله است یا شنونده؟

تلاشی در مسیر موفقیت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی